

Espoon hiippakunta

10.1.2024

Kirkolliskokousedustajien ja hiippakuntavaltuuston jäsenten vaalien 2024 ohjeet

Vaalit toimitetaan tiistaina 13.2.2024. Uudet nelivuotiset toimikaudet alkavat 1.5.2024. Maallikot ja papit valitaan erikseen hiippakunnittain suhteellisilla ja salaisilla vaaleilla.

Vaalit toimitetaan erivärisin äänestyslipuoin. Kirkolliskokousedustajien maallikkovaalissa äänestyslippu on valkoinen ja pappisvaalissa sininen. Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenten vaalissa äänestyslippu on vihreä ja pappisjäsenten vaalissa keltainen.

Kirkolliskokoukseen valitaan hiippakunnista 96 edustajaa, joista 32 on pappeja ja 64 maallikoita. Hiippakuntien pappis- ja maallikkoedustajien paikat jaetaan hiippakuntien kesken niiden väkiluvun mukaisessa suhteessa (KJ 5:1). Espoon hiippakunnasta valitaan tulevalle toimikaudelle seitsemän maallikkoedustajaa ja kolme pappisedustajaa. Edustajanpaikkojen jako tulevalla kirkolliskokouskaudella on seuraava:

Hiippakunta	Edustajien kokonaismäärä	Pappis-edustajia	Maallikko-edustajia
Turku	12	4	8
Tampere	12	4	8
Oulu	13	4	9
Mikkeli	12	4	7
Porvoo	5	2	3
Ahvenanmaa	1		1
Kuopio	9	3	6
Lapua	10	4	7
Helsinki	12	4	8
Espoo	10	3	7
Yhteensä	96	32	64

Hiippakuntavaltuustoon valitaan 14 maallikkojäsentä ja seitsemän pappisjäsentä.

1. Pappisedustajien ja pappisjäsenten vaalit

Vaalit toimitetaan kunkin Espoon kolmen rovastikunnan pappien kokouksessa, jonka kutsuu koolle lääninrovasti (KJ 9:78,1 §)

Vaalien ehdokkaat ovat Espoon hiippakunnan pappeja.

Äänioikeutettuja ovat kaikki Espoon hiippakunnan papit. (KL 9:13,1 §)

2. Maallikkoedustajien ja maallikkojäsenten vaalit

Vaalit toimitetaan kunkin Espoon hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan kirkkovaltuuston maallikkojäsenten kokouksessa tai seurakuntaneuvoston ja seurakunnasta yhteiseen kirkkovaltuustoon valittujen maallikkojäsenten yhteisessä kokouksessa. Kirkkovaltuuston maallikkojäsenten kokouksen kutsuu koolle kirkkovaltuuston puheenjohtaja. Seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsenten kokouksen kutsuu koolle kirkkoherra ja sen puheenjohtajana toimii seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja. (KJ 9:78,2 §)

Vaalien ehdokkaat ovat Espoon hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan jäseniä, jotka ovat vaalikelpoisia seurakunnan luottamustoimeen eivätkä ole pappeja.

Äänioikeutettuja ovat Espoon hiippakunnan seurakuntien kirkkovaltuustojen, seurakuntaneuvostojen ja yhteisten kirkkovaltuustojen maallikkojäsenet. Jos sama henkilö on jäsenenä sekä seurakuntaneuvostossa että yhteisessä kirkkovaltuustossa, äänioikeutta seurakuntaneuvostossa käyttää hänen tilalleen äänioikeutettujen luetteloon merkitty varajäsenensä. Hallintoelimen jäsenenä olevan papin tilalle on äänioikeutettujen luetteloon merkitty papin tilalle varajäsen. (KL 9:13,2 §)

Kirkkoherra on toimittanut vaaleja edeltävän vuoden lokakuun loppuun mennessä vaalilautakunnalle luettelon kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenistä ja seurakunnasta valituista yhteisen kirkkovaltuuston jäsenistä. Luettelot kannattaa tarkistaa vielä ennen vaaleja. Jos äänioikeutettujen luetteloon on tullut tai tulee muutoksia, niistä on ilmoitettava vaalilautakunnalle.

3. Ennen vaaleja

KJ 9:80 §:n mukaisesti kirkkoherran on huolehdittava siitä, että seurakunnassa valmistellaan maallikkoedustajien ja -jäsenten vaalit. Lääninrovastin on valmisteltava pappisedustajien ja -jäsenten vaalit.

Tuomiokapituli toimittaa kirkkoherroille ja lääninrovasteille ehdokaslistojen yhdistelmät, äänestysliput ja kirjekuoret niitä varten.

Ennakkoäänestys

KJ 9:79 §:n mukaan jos maallikko tai pappi ei voi saapua vaalikokoukseen, hän saa lähettää taitetun äänestyslippunsa vaalin toimittajalle suljetussa kuoressa, jonka päälle hän on merkinnyt nimensä ja sen, että siinä on hänen äänestyslippunsa.

Kirkkoherra tai lääninrovasti lähettää viimeistään keskiviikkona 17.1.2024 äänioikeutetuille vaalikokouskutsun. Siinä on ilmoitettava ennakköäänestysmahdollisuudesta ja sen käyttämisen tavasta. Kutsun mukana on toimitettava ennakköäänestyksessä tarvittava aineisto: ehdokaslistojen yhdistelmät, äänestysliput ja kirjekuori äänestyslippuja varten. Tuomiokapitulin toimittamiin kirjekuoriin on painatettu valmiiksi, mistä vaaleista on kyse, kohta äänestäjän nimelle sekä se, että kuori sisältää äänestyslippuja. Harkittava on, a) ilmoitatteko palautusosoitteen vaalikokouskutsussa ja pyydätte äänestäjiä itse kirjoittamaan sen kuoreen vai b) laitatteko palautusosoitteet valmiiksi kuoriin ennen äänestäjille lähettämistä.

Seurakunnan henkilöstöä on ohjeistettava siitä, että postitse saapuneita tai muutoin toimitettuja äänestyslippuja sisältäviä kirjekuoria ei saa avata ja että ne on toimitettava avoimattomina vaalikokoukseen.

Vaalikokouskutsussa on selkeästi ohjeistettava äänioikeutettuja siitä, että

- a) äänestysliput on otettava mukaan vaalikokoukseen, mikäli ei äänestetä ennakkoon,
- b) ennakkoon äänestettäessä valmiiksi painatetun kirjekuoren päälle on merkittävä äänestäjän nimi sille tarkoitettuun kohtaan ja vaalikokouskutsussa ilmoitettu palautusosoite, mikäli sitä ei ole laitettu valmiiksi kuoriin. Äänestäjä laittaa itse postimerkin kuoreen. Syytä on muistuttaa siitä, että kirjekuori on suljettava huolellisesti.

Ennakköäänestysmahdollisuudesta johtuen maallikkovaalien vaalikokouksiin ei kutsuta muita varajäseniä kuin ne, jotka on jo merkitty äänioikeutettujen luetteloon. Varajäseniä ei kutsuta äkillisesti vaalikokouksesta estyneiden tilalle.

Vaaleissa tarvittava aineisto

On varmistuttava siitä, että vaaleissa on käytettävissä:

- 1) vaalihuoneeseen nähtäville pantavat ehdokaslistojen yhdistelmät;
- 2) äänestyslippuja, vaalileimasin, jona käytetään seurakunnan leimasinta, vaaliurna (*voi olla sellainen malja tai vastaava, jota käytetään hallintoelinten suorittamissa vaaleissa*) sekä sinetöimis- ja muut tarpeelliset välineet.

4. Vaalitoimitus

Äänestyksen alkaessa kirkkovaltuuston puheenjohtajan tai seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajan tai lääninrovastin on:

- 1) julistettava vaalitoimitus alkavaksi;
- 2) ilmoitettava, mitkä vaalit toimitetaan, ja annettava muut äänestysmenettelyä koskevat ohjeet;
- 3) näytettävä läsnä oleville, että vaaliurna on tyhjä, ja sen jälkeen suljettava urna.

Vaaliurnaa ei saa avata sen jälkeen, kun se on vaalitoimituksen alussa suljettu, ennen kuin äänestyksen päätyttyä ryhdytään laskemaan ääniä.

Vaalitoimituksessa ei sallita ehdokkaita koskevaa keskustelua.

Kirkkoherran ja lääninrovastin vastuulla on, että annetut ennakkoäännet ja luettelo ennakkoon äänestäneistä toimitetaan varsinaiseen vaalikokoukseen. Ennakkoäänestämisen tarkajana on vaalikokous, joten ennakkoäänänen voi antaa sen alkamiseen asti. Mikäli äänioikeutettu on äänestänyt ennakkoon, ei hänellä ole oikeutta äänestää toistamiseen, vaikka hän olisikin saapuvilla vaalikokouksessa.

Ennakkoäänänenä annettujen äänestyslippujen vaalikuori avataan vaalisalaisuus säilyttäen. Äänestyslippu leimataan ja sitä lukematta pannaan samaan urnaan kuin muut äänestysliput.

Jollei äänestäneellä ole äänioikeutta, puheenjohtajan on pantava vaalitoimituksessa annettu äänestyslippu avaamattomana äänestäneen nimellä varustettuun erilliseen suljettuun kuoreen ja jätettävä ennakkoon toimitettu vaalikuori avaamatta. Nämä kuoret lähetetään vaalilautakunnalle. Puheenjohtajan ratkaisun perusteet on merkittävä pöytäkirjaan.

Äänestäjän on merkittävä äänestyslippuun ehdokkaan numero niin selvästi, ettei voi syntyä epätietoisuutta siitä, ketä ehdokasta hän tarkoittaa. Merkintä on tehtävä äänestysluovutuksessa siten, että vaalisalaisuus säilyy.

Tehtyään äänestysmerkintänsä äänestäjän tulee antaa äänestyslippu taitettuna leimattavaksi. Leima on lyötävä keskelle taitetun äänestyslipun kääntöpuolta. Äänestäjän on sen jälkeen pantava äänestyslippu vaaliurnaan.

Äänioikeutettujen luetteloon tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on käyttänyt äänioikeuttaan.

Äänestyksen päätyttyä on laskettava kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaalien osalta erikseen annettujen äänestyslippujen lukumäärä avaamatta niitä ja tekemättä niihin mitään merkintöjä. Tämän jälkeen äänestysliput suljetaan sinetöityyn päällykseen ja toimitetaan vaalilautakunnalle.

Vaalitoimituksessa pidetään pöytäkirjaa, johon merkitään äänioikeuttaan käyttäneet, äänestyslippujen lukumäärä ja mitä vaalitoimituksessa on tapahtunut. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri. Pöytäkirja on heti allekirjoitettava ja tarkastettava ja lähetettävä vaalilautakunnalle yhdessä äänestyslippujen kanssa.

Äänestysliput sinetöidyssä päällyksessään ja pöytäkirja laitetaan erilliseen kuoreen, jonka päälle merkitään ”kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuuston vaali”. Se toimitetaan vaalilautakunnalle (Espoon hiippakunnan tuomiokapituli, Kirkkokatu 10, 3. kerros) keskiviikkona 14.2.2024 klo 12 mennessä.

Epäviralliset tiedot vaalituloksesta laitetaan Espoon hiippakunnan verkkosivuille 14.2.2024 iltapäivällä.